

АНАЛІЗ ЗАЛЕЖНОСТІ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ НЕЙРОПОДІБНОЇ МЕРЕЖІ В СИСТЕМАХ ДІАГНОСТИКИ ГІДРОАГРЕГАТІВ ВІД НАВАНТАЖЕННЯ ГЕНЕРАТОРА ТА НАПОРУ ВОДИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто новий метод розрахунку вагових коефіцієнтів нейроподібної мережі в системах діагностики гідроагрегатів, у якості яких запропоновано використовувати коефіцієнти взаємкореляції між вібросигналами у просторово розподілених точках гідроагрегату. Проведено аналіз залежності коефіцієнтів від навантаження генератора та напору води.

Ключові слова: нейроподібна мережа, амплітудно-частотно-часовий спектр, смуга частот, чинник вібрації, показник вірогідності, коефіцієнт взаємкореляції, ваговий коефіцієнт.

Abstract

The new method of calculation of weight coefficients neurosimilar networks in systems of diagnostics of hydrounits in which quality it is offered to use cross-correlation coefficients between vibrating signal in spatially carried points of the hydrounit is considered. The analysis of dependence of coefficients from power of the generator and a water pressure is carried out.

Keywords: neurosimilar network, peak-time-and-frequency spectrum, strip of frequencies, the vibration reason, a reliability indicator, cross-correlation coefficient, weight coefficient.

Вступ

Важливою складовою частиною системи автоматизованого діагностування і прогнозування розвитку дефектів гідроагрегатів (САДП-РДГ) [1], яка поетапно впроваджується в дослідну експлуатацію на Нижньодністровській ГЕС, є тришарова штучна нейроподібна мережа (ШНМ), на вхід якої надходять амплітудно-частотно-часовий спектр (АЧЧС) вібросигналів.

Головним результатом роботи ШНМ є показники вірогідності того, що причиною надмірного віброзміщення є певний чинник вібрації.

Інформативний показник вірогідності $PV_{k\tau}$ чинника, який відповідає k -му нейрону, на момент часу τ визначається як

$$\forall k = 1, 6 \forall i = 1, 4 \forall j \in \Psi_k \left(PV_{k\tau} = \sum_{i,j} w_{kij} d_{kij\tau}^{norm} \right), \quad (1)$$

де w_{kij} – вагові коефіцієнти, які визначають важливість урахування вейвлет-коефіцієнтів j -ї смуги частот АЧЧС i -го вібросигналу в рівні вірогідності k -го нейрона; $d_{kij\tau}^{norm}$ – нормовані значення вейвлет-коефіцієнтів j -ї смуги частот АЧЧС i -го вібросигналу в рівні вірогідності k -го нейрона на момент часу τ ; Ψ_k – множина номерів смуг частот, в яких існує вплив чинника вібрації, що відповідає k -му нейрону.

Метою роботи є розвиток кореляційного методу визначення вагових коефіцієнтів w_{kij} як коефіцієнтів взаємкореляції та аналіз їхньої залежності від навантаження гідрогенератора та напору води у водосховищі.

Розрахунок коефіцієнтів взаємкореляції

Теоретичне обґрунтування математичної моделі кореляційного методу визначення вагових коефіцієнтів детально викладено в [2, 3]. Розглядаючи гідроагрегат, як відносно стаціонарну розподілену квазілінеаризовану нерозривну пружну систему з змінними у просторі коефіцієнтами жорсткості, для довільно обраного контрольованого вузла відносно кожної з k можливих збурюючих сил може бути отримано функцію зв'язку. Для довільно обраного вузла А, що є частиною гідроагрегату буде справедливою така система рівнянь:

